

Κομβικό σημείο η Θεσσαλονίκη στο Φόρουμ Κίνας - Ευρώπης

Η έκθεση «Δεσμοί ύλης», που παρουσιάζεται μέχρι τις 12 Απριλίου στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης (1η προβλήτα του ΟΛΘ) και στο βιβλιοπωλείο του ΜΙΕΤ (Τοιμισκή 11), είναι μια πρωτότυπη εικαστική συνεύρεση Ελλήνων και Κινέζων καλλιτεχνών στην οποία σημαντικό ρόλο έπαιξε η απόπειρα παράλληλης ανάγνωσης της ελληνικής και κινεζικής παράδοσης. Εκτός από την έκθεση αυτή το ΚΜΣΤ φιλοξένησε και μια συνάντηση του Φόρουμ Κίνας - Ευρώπης, ενός ανεξάρτητου οργανισμού που στοχεύει στον «εφ' όλης της ύλης» διάλογο ανάμεσα στην Κίνα και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κείμενο Ελένη Ανδρικοπούλου

Στην έκθεση "Δεσμοί ύλης" συμμετέχουν 29 Έλληνες καλλιτέχνες, οι περισσότεροι από τους οποίους επέλεξαν να εργαστούν με υλικά και τεχνικές που συναντά κανές και στην παραδοσιακή κινεζική τέχνη όπως -για παράδειγμα- το χαρτί και η μελάνη, το κάρβυνο και το μετάξι, το κερί και το ξύλο, το γυαλί και το φύλλο χρυσού, το ψηφιδωτό και ο πηλός, το μάρμαρο και η πορσελάνη, το κέντημα, το τύπωμα ή η εγκαυστική. Βλέπουμε έτσι πολύ ενδιαφέροντα έργα, όπως τα πορσελάνινα πιάτα του Απόστολου Παπαγεωργίου, με τις ανάγλυφες έγχρωμες παραστάσεις που παραπέμπουν στην αρχαία Ελλάδα και την κλασική Κίνα.

Στη γλώσσα και το γραπτό κείμενο ως κανάλια επικοινωνίας αναφέρονται ορισμένα έργα όπως π.χ. "Το ταξίδι" του Κωνσταντίνου Ξενάκη, που εξετάζει τόσο τις διαφορετικές γλώσσες όσο και τους εικαστικούς κώδικες επικοινωνίας. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η Ειρήνη Γκόνου στη σύνθεσή της "Περί φύσεως", στην οποία χρησιμοποιεί ύφασμα, μελάνι, καλάμι, σπόρους και σπάγκο για να κατασκευάσει "βιβλία" που τυλίγονται σε κυλινδρούς, όπως οι αρχαίες περγαμηνές, ενώ μια ενδιαφέρουσα σύνθεση γραφής και χειροτεχνήματος παρουσιάζει η Πέννυ Γκέκα στην εγκατάστασή της "Χωρίς τίτλο". Το βλέμμα του θεατή "αιχμαλωτίζει" το "παραβάν" του Αλέκου Φασιανού -φτιαγμένο από χαρ-

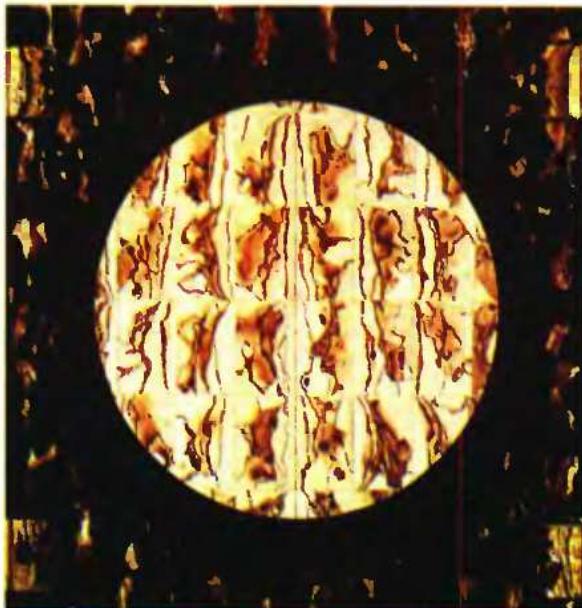
τόνι και διακοσμημένο με ζωηρόχρωμα πουλιά και μέλισσες- ενώ εντυπωσιακές είναι και οι ψηφιδωτές "Ομπρέλες" της Δάφνης Αγγελίδου.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Την επιμέλεια του ελληνικού μέρους της έκθεσης είχε η Ιρις Κρητικού, που επέλεξε καλλιτέχνες από διαφορετικές γενιές, οι οποίοι επιχείρησαν αυτή τη σινελληνική προσέγγιση.

Την κινεζική πλευρά ανέλαβαν να οργανώσουν, εκ μέρους του Τμήματος Επιμελητείας του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Σαγκάης, οι Diana Feuerlie και Mati Cuencia που -όπως διευκρινίζουν- προτίμησαν καλλιτέχνες που πειραματίστηκαν με τα ξένα και παραδοσιακά στοιχεία επιχειρώντας μια εκ νέου "ανάγνωση" της παράδοσης, προτείνοντας έργα με σύγχρονη γραφή, που, όμως, διατηρούν την επαφή τους με τα παραδοσιακά υλικά της κινεζικής τέχνης.

Αυτό γίνεται ιδιαίτερα φανερό στις φωτογραφικές συνθέσεις του Qin Zhijie που θυμίζουν έντονα την παραδοσιακή καλλιγραφία και την ζωγραφική με μελάνι, στην "Ευτυχία" του Chen Qngping που παραπέμπει στα μεταβατά χειροτεχνήματα ή στο έργο του Ding Yi Weibing και του Liu Jianhua που χρησιμοποιούν την πορσελάνη σε συνθέσεις με σύγχρονη θεματική, ενώ η επιρροή του Τζεφ Κουνς είναι αισθητή στο έργο του Victor Xu.

Έργο του Δημήτρη Ξανογλού.

Έργο του Liu Jianhua.

Η Κίνα υπήρξε ο δεύτερος πόλος έλξης -μετά τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης- για την παγκόσμια αγορά της τέχνης που αναζητά ουσεώχων νέα "προϊόντα". Το απότελεσμα του έντονου ενδιαφέροντος των δυτικών μουσείων, γκαλερί, εμπόρων τέχνης κτλ. ήταν η ανάδειξη Κινέζων καλλιτεχνών που έγιναν διάσημοι -και πάμπλουτοι- κυριολεκτικά "μέσα σε μία μέρα". Κανείς βέβαια δεν μπορεί να προβλέψει τις μακροχρόνιες επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει το φαινόμενο αυτό στην εξέλιξη της κινεζικής τέχνης. Από την άλλη πλευρά η "άνθηση" αποδείχτηκε ιδιαίτερα βραχύβια, καθώς η παγκόσμια οικονομική κρίση οδήγησε στην οπισθοχώρηση των αγορών, μεταξύ αυτών και της αγοράς της τέχνης.

γησε στην οπισθοχώρηση των αγορών, μεταξύ αυτών και της αγοράς της τέχνης.

ΤΟ ΦΟΡΟΥΜ ΚΙΝΑΣ - ΕΥΡΩΠΗΣ

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην αγορά της τέχνης παγκοσμίως καθώς και οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης στην κινεζική τέχνη ήταν το θέμα της συνάντησης εργασίας του Φόρουμ Κίνας - Ευρώπης που οργανώθηκε από το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, την Παρασκευή 13 Μαρτίου, πριν από την τρίτη επίσημη διετή συνάντηση των μελών του Φόρουμ που θα γίνει στην πόλη Ναντσίγκ της Κίνας τον Ιούλιο. Στόχος του Φόρουμ Κίνας - Ευρώπης είναι ο συνεχής διάλογος ανάμεσα σε δύο πολυχρήστες κοινωνίες και αφορά όλους τους τομείς της ανθρώπινης ύπαρξης και δραστηριότητας, από την κοινωνική και κρατική οργάνωση ως την οικονομία, από την επιστήμη και την τεχνολογία ως τις πανανθρώπινες υπαρχιακές αξίες. Στον διάλογο αυτό το ΚΜΣΤ παίζει έναν σημαντικό ρόλο, καθώς συντονίζει -μέσω του συνεργάτη του, του γνωστού ποιητή και εικαστικού καλλιτέχνη Δημόσθενη Αγραφιώτη- τον τομέα της τέχνης και του πολιτισμού.

Στη συνάντηση εργασίας της Θεσσαλονίκης, εκτός από τον κ. Αγραφιώτη και τη διευθύντρια του ΚΜΣΤ Μαρία Τσαντοάνογλου, συμμετείχαν ο εκδότης των βιβλίων "Αγορές της Τέχνης" Τζέιμς Γκούντγουν και ο ειδικός σε θέματα τέχνης και αγοράς Iain Roperston, ο Φρανκ Γκερλίτοκι, που είναι εικαστικός καλλιτέχνης αλλά και γκαλερί, εμπόρων τέχνης κτλ. ήταν η ανάδειξη Κινέζων καλλιτεχνών που έγιναν διάσημοι -και πάμπλουτοι- κυριολεκτικά "μέσα σε μία μέρα". Κανείς βέβαια δεν μπορεί να προβλέψει τις μακροχρόνιες επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει το φαινόμενο αυτό στην εξέλιξη της κινεζικής τέχνης. Από την άλλη πλευρά η "άνθηση" αποδείχτηκε ιδιαίτερα βραχύβια, καθώς η παγκόσμια οικονομική κρίση οδήγησε στην οπισθοχώρηση των αγορών, μεταξύ αυτών και της αγοράς της τέχνης.